

ID: 151

Okul Bağlılığı Ölçeği'nin Türkçe Formu'nun Geçerliliği Ve Güvenirliği

The Validity And Reliability Of The Turkish Version Of The School Engagement Scale

Yazarlar / Authors: Ahmet Akın, Hakan Sarıçam, İbrahim Demirci, Fatih Usta, Abdullah Yalnız, Banu Yıldız, Ümran Akın

ÖZET

Problem

Yurdun imarı çocuk eğitimi ile başlar. Çocuklarını geleceğe hazırlamayan milletler esir olmaya, hatta yok olmaya mahkûmdurlar (Ali Saip ECE). Evet çocukları geleceğe hazırlamanın en önemli basamaklarından biri onlara okulu sevdirmek dolayısıyla okula bağlamaktır. Birçok ülkede çocukların okul bağlılığını arttırmaya yönelik projeler ve çalışmalar bulunmaktadır. Okul bağlılığı, öğrencinin kendini okula ait hissetmesi, onun amaçlarını benimsemesidir (Finn, 1993). Okula bağlılık, eğitim hakkında olumlu şeyler hissetme, okul ortamına ait olma duygusu ve okul etkinliklerine katılarak akranları ve diğerleri ile olumlu ilişki içinde olmak olarak da tanımlanmaktadır (Jimerson, Nickerson, Mayer, & Furlong, 2012). Okula bağlılığın üç türü vardır: Duyuşsal bağlılık, bilişsel bağlılık, davranışsal bağlılık. Okula bağlılık ile akademik başarı, okula devamsızlık yapmama, yüksek akademik beklentilere sahip olma arasına pozitif bir ilişki vardır (Finn & Rock, 1997). Bu araştırmanın amacı Fredericks, Blumenfeld, Friedel, & Paris (2005) tarafından geliştirilen Okul Bağlılığı Ölçeğini Türkçeye uyarlamak ve ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analizlerini yapmaktır.

Yöntem

Çalışma grubu

Bu araştırma 310 ortaokul öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Öğrencilerin yaşları 11 ile 15 yaş arasında değişmekte ve yaş ortalaması 12.9'dur. Ayrıca öğrencilerin 160'sı (% 51.6) kız ve 150'i erkektir (% 48.4).

Kullanılan ölçme araçları

Okul Bağlılığı Ölçeği (School Engagement Scale): Ölçeğin orjinal formu Fredericks, Blumenfeld, Friedel, & Paris (2005) tarafından geliştirilmiştir. 955 öğrenciden elde edilen verilere açımlayıcı faktör analizi sonucu 19 maddeli 3 alt boyutlu bir yapı elde edilmiştir. Madde faktör yükleri .52 ile .83 arasında sıralanmaktadır. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı davranışsal bağlılık alt ölçeği için .77, duygusal bağlılık alt ölçeği için .86, bilişsel bağlılık alt ölçeği için .82 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin davranışsal bağlılık, duygusal bağlılık, bilişsel bağlılık alt boyutları ile öğretmen desteği arasında ($r = .35$ ile $.49$) akran desteği arasında ($r = .23$ ile $.41$) pozitif ilişki bulunmuştur. Bu sonuçlara göre ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

İşlem

Öncelikle ölçek İngiliz Dili ve Edebiyatı ve Filoloji bölümü mezunu 5 dil uzmanı tarafından Türkçeye çevrilmiş ve daha sonra bu Türkçe form çoğaltılarak üniversite öğrencilerine gerekli açıklama yapıldıktan sonra uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için elde edilen verilere doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Uyum indekslerinde genelde olduğu gibi GFI, CFI, NFI, RFI ve IFI için $> .90$, RMSEA ve RMR için $< .05$ ölçüt olarak alınmıştır (Hu & Bentler, 1999). Ortalama ve toplam puanlar arasındaki ilişkileri tespit etmek için Pearson Momentler Korelasyon Analizi uygulanmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analizleri için SPSS 17 ve LISREL 8.54 programları kullanılmıştır.

Bulgular

Yapı Geçerliliği

Doğrulayıcı faktör analizi (DFA): Ölçeğin yapı geçerliliği için 310 ortaokul öğrencisinden elde edilen verilere uygulanan doğrulayıcı faktör analizinde üç boyutlu modelin iyi uyum verdiği görülmüştür ($\chi^2=289,67$, $sd=142$, $RMSEA=.058$, $NFI=.94$, $NNFI=.96$, $CFI=.97$, $IFI=.97$, $RFI=.93$, $GFI=.91$, $AGFI=.88$, ve $SRMR=.056$).

Güvenirlik

Okul Bağlılığı Ölçeğinin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayıları ölçeğin bütünü için .87, davranışsal

bağlılık alt ölçeği için .62 duygusal bağlılık alt ölçeği için .82, bilişsel bağlılık alt ölçeği için .81 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca ölçeğin test-tekrar test güvenilirliği için ölçek üç hafta ara ile aynı çalışma grubundan 63 öğrenciye tekrar uygulandığında, iki uygulama arasındaki korelasyon katsayısı ölçeğin bütünü için .78, davranışsal bağlılık alt ölçeği için .63 duygusal bağlılık alt ölçeği için .68, bilişsel bağlılık alt ölçeği için .67 olarak hesaplanmıştır.

Madde analizi

Yapılan analiz sonucunda ölçeğin düzeltilmiş madde-toplam korelasyonları .26 ile .71 arasında sıralanmaktadır. Ayrıca toplam puanlara göre belirlenmiş alt ve üst %27'lik grupların, madde puanlarının ortalamalarının karşılaştırılması için yapılan bağımsız t-testi sonuçları anlamlı bulunmuştur.

Tartışma ve Öneriler

Çalışmanın genel amacı doğrultusunda Okula Bağlılık Ölçeğinin geçerliği: Faktör analizi, ayırt edici geçerlik ile belirlenmiştir. Faktör analizi sonucunda ölçeğin üç boyutlu olarak uyum verdiği görülmüştür. Ayırt edici geçerlik çalışması sonucunda ölçekte yer alan 19 maddenin alt grupla üst grubu birbirinden anlamlı düzeyde ayırt ettiği görülmüştür. Bu iki geçerlik çalışmasından elde edilen sonuçlar, araştırma literatüründe önerilen ve kabul edilebilir aralıklar arasında bulunmaktadır (Büyüköztürk, 2012). Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları sonuçlarına bakıldığında ise Cronbach-alfa, madde toplam korelasyonu katsayıları ile test-tekrar test yöntemiyle elde edilen korelasyon katsayılarının kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir. Okula Bağlılık Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarından elde edilen bulgular, Türkçe'ye uyarlanan 5'li ("1" Kesinlikle Doğru Değil, "5" Tamamıyla Doğru) Likert puanlamaya sahip ölçeğin öğrencilerin okula bağlılık düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmek amacıyla kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Okul Bağlılığı, Davranışsal, Duygusal, Bilişsel Bağlılık

Kaynakça

Fredericks, J.A., Blumenfeld, P., Friedel, J., & Paris, A. (2005). School engagement. In K.A. Moore & L. Lippman (Eds.), *What do children need to flourish?: Conceptualizing and measuring indicators of positive development*. New York, NY: Springer Science and Business Media.

SUMMARY

Purpose and significance: Students' school engagement is very important for not only their future and career but also welfare of national. Therefore many governments create projects about increasing students' school engagement levels. There are a few scales to measure levels of school engagement for adolescents in Turkey. Therefore, some scales are necessary for investigation of school engagement which is a very important concept in that reflection of academic achievement. The aim of this study is to examine of validity and reliability of the Turkish version of the School Engagement Scale (SES: Fredericks, Blumenfeld, Friedel, & Paris, 2005).

Method: The general research model was adopted for this study. The research was conducted on total 310 junior high school students. Primarily the School Engagement Scale was translated into Turkish by five academicians from English Language and Literature department. Before validity and reliability studies, to examine the language equivalency of the scale the correlations between Turkish and English forms were calculated. As reliability analysis re-test, Cronbach alpha internal consistency coefficients, the item-total correlations, and the differences between mean scores of upper 27% and lower 27% groups were examined. For the analysis of data SPSS 17 and LISREL 8.54 were utilized.

Results: Results confirmatory factor analyses demonstrated that 19 items yielded three factors as original form and that the three-dimensional model was well fit ($\chi^2=289,67$, $df=142$, $RMSEA=.058$, $NFI=.94$, $NNFI=.96$, $CFI=.97$, $IFI=.97$, $RFI=.93$, $SRMR=.056$). Factor loadings ranged from .30 to .71. Cronbach alpha internal consistency coefficient was found as .87 for overall scale, .81 for cognitive engagement sub-scale, .82 for emotional engagement subscale, .62 for behavioral engagement sub-scale. Test-retest reliability coefficient was as .78 for whole scale. Corrected item-total correlations ranged from .26 to .71.

Discussion and Conclusions: As a result, it is possible to say that the School Engagement Scale is a valid and reliable measurement tool to be used for the purpose of measuring school engagement levels for Turkish secondary school students. The scale can be used in researches into education, and in the process of psychological counseling. Moreover, it can be used as an efficient instruments in order to assess academic

self-efficacy, educational stress, school burnout levels.

Keywords: School Engagement, Confirmatory Factor analysis, Validity, Reliability

References

Finn, J. D., & Rock, D. A. (1997). Academic success among students at risk for school failure. *Journal of Applied Psychology*, 82, 221-234.

Finn, F. (1993). School engagement and students at risk. Report for National Center for Educational Statistics.

Fredricks, J. A, Blumenfeld, P. B., & Paris, A. (2003). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. Manuscript submitted for publication.

Fredericks, J.A., Blumenfeld, P., Friedel, J., & Paris, A. (2005). School engagement. In K.A. Moore & L. Lippman (Eds.), *What do children need to flourish?: Conceptualizing and measuring indicators of positive development*. New York, NY: Springer Science and Business Media.

Jimerson, S. R., Nickerson, A. B., Mayer, M. J., & Furlong, M. J. (2012). *Handbook of School Violence and School Safety: International Research and Practice (2nd Edition)*, New York, NY: Routledge. <http://www.routledge.com/books/details/9780805852240/>

İstanbul 2013 Dünya Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi

İstanbul 2013 World Congress of Psychological
Counselling and Guidance

ÖZETLER KİTABI BOOK OF ABSTRACTS

IAC
Dünya
Konferansı
2013

Boğaziçi
Üniversitesi
İSTANBUL
8-11 Eylül

XII. Ulusal
Psikolojik Danışma
ve Rehberlik Kongresi

Psikolojik Danışmanlık ve Teknoloji Kullanımı:

Gerçek Yaşamlar
Sanal Bağlımlar

IAC
World
Conference
2013

Boğaziçi
University
İSTANBUL
8-11 Sept.

XIIth National
Congress of Psychological
Counselling and Guidance

Counselling and Technology Use:

Real Lives
Virtual Contexts

International Association
For Counselling

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association
Genel Merkez / Central Office

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association
İstanbul Şube / Istanbul Branch

Dipnot*
Resmî Organizasyon Ajansı

Kongre dili İngilizce ve Türkçe'dir / Congress languages are English and Turkish

Committees

Honorary Chairpersons of the Congress

Prof. Gülay Barbarosoğlu, Rector of Boğaziçi University

Prof. Güzver Yıldıran, Dean of Faculty of Education, Boğaziçi University

Chairpersons of Congress

Assoc. Prof. Deniz Albayrak-Kaymak, Chair, Boğaziçi University (host)

Dr. Dione Mifsud, Vice Chair, University of Malta, President of the International Association for Counselling (IAC)

Prof. Tuncay Ergene, Vice Chair, Hacettepe University, President of the Turkish Psychological Counseling and Guidance Association (Turkish PDR DER)

Congress Local Organizing Committee

Assoc. Prof. Deniz Albayrak-Kaymak (Chair)

Prof. Tuncay Ergene (Vice Chair)

Assist. Prof. Z. Hande Sart (Congress Secretary)

Doctoral candidate Ali Akdoğan

Psychological counselor (MA) Nilgün Aktaş

Psychological counselor (MA) Mehmet Artıran

Psychological counselor (MA) Nafi Ayköse

Psychological counselor (MA) Oktay Aydın

Dr. Gökhan Atik

Doctoral candidate Elif Balın

Psychological counselor (MA) Alpaslan Dartan

Psychological counselor (MA) Selen Demirtaş Zorbaz

Psychological counselor Ali Erdoğan

Prof. Fatoş Erkman

Research assistant Hasan Karabakkal

Psychological counselor (MA) Sibel Özbilgiç Özer

Research assistant Ezgi Özkök

Psychological counselor Hüseyin Şen

Research assistant Soner Şimşek

Assist. Prof. İlhan Yalçın

Doctoral candidate Ferahim Yeşilyurt

Scientific Committee

Müge AKBAĞ, Marmara Üniversitesi

Fusun AKKÖK, European Lifelong Guidance Policy Network (ELGPN)

Hale AKSUNA, Fatih Üniversitesi

Deniz ALBAYRAK-KAYMAK, Boğaziçi Üniversitesi

Sevda ASLAN, Kırıkkale Üniversitesi

Hasan ATAK, Kırıkkale Üniversitesi

Meral ATICI, Çukurova Üniversitesi

Raşit AVCI, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Betül AYDIN, İstanbul Bilim Üniversitesi

Ferda AYSAN, Dokuz Eylül Üniversitesi

Yaşar BARUT, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Mehmet BİLGİN, Çukurova Üniversitesi

Hasan BOZGEYİKLİ, Erciyes Üniversitesi

Aslı BUGAY, TED Üniversitesi

Azize Nilgün CANEL, Marmara Üniversitesi
Fulya CENKSEVEN, Çukurova Üniversitesi
A. Aykut CEYHAN, Anadolu Üniversitesi
Esra CEYHAN, Anadolu Üniversitesi
Ferah ÇEKİCİ, Okan Üniversitesi
Öner ÇELİKKALELİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Bünyamin ÇETİNKAYA, Giresun Üniversitesi
Evrin ÇETİNKAYA YILDIZ, Erciyes Üniversitesi
Nermin ÇİFTÇİ ARIDAĞ, Yıldız Teknik Üniversitesi
Asım ÇİVİTÇİ, Pamukkale Üniversitesi
Aysel Esen ÇOBAN, Başkent Üniversitesi
Figen ÇOK, TED Üniversitesi
Ayhan DEMİR, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
M. Engin DENİZ, Yıldız Teknik Üniversitesi
Zeynep DENİZ YÖNDEM, Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Serkan DENİZLİ, Ege Üniversitesi
Süleyman DOĞAN, Ege Üniversitesi
Kathryn DOUTHIT, University of Rochester
Baki DUY, Anadolu Üniversitesi
Nuray DÜZOVA, Adıyaman Üniversitesi
Jale ELDELEKLİOĞLU, Uludağ Üniversitesi
Leyla ERCAN, Gazi Üniversitesi
Özgür ERDUR-BAKER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Tuncay ERGENE, Hacettepe Üniversitesi
Bircan ERGÜN BAŞAK, Anadolu Üniversitesi
Ali ERYILMAZ, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Başaran GENÇDOĞAN, Atatürk Üniversitesi
Jean GUICHARD, Conservatoire National des Arts & Métiers Paris
Berna GÜLOĞLU, Bahçeşehir Üniversitesi
Rezzan GÜNDOĞDU, Aksaray Üniversitesi
Oya GÜNGÖRMÜŞ ÖZKARDEŞ, İstanbul Ticaret Üniversitesi
Habib HAMURCU, Erciyes Üniversitesi
Zeynep HATİPOĞLU SÜMER, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Erkan IŞIK, Mevlana Üniversitesi
Tahsin İLHAN, Gaziosmanpaşa Üniversitesi
İsa Yücel İŞGÖR, Erzincan Üniversitesi
Esra İŞMEN GAZİOĞLU, İstanbul Üniversitesi
Zekavet KABASAKAL, Dokuz Eylül Üniversitesi
Makbule KALI SOYER, Marmara Üniversitesi
Şahin KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversitesi
Zeynep KARATAŞ, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Ümran KORKMAZLAR, İstanbul Üniversitesi
Fidan KORKUT OWEN, Hacettepe Üniversitesi
Adnan KULAKSIZOĞLU, Fatih Üniversitesi
Hatice KUMCAĞIZ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yıldız KURTYILMAZ, Anadolu Üniversitesi
Mustafa KUTLU, İnönü Üniversitesi
Ann MCCAUGHAN, University of Illinois Springfield
Bonnie MEEKUMS, British Journal of Guidance & Counselling, and University of Leeds
Sylvia NASSAR-MCMILLAN, North Carolina State university
Nagihan OĞUZ DURAN, Uludağ Üniversitesi
Ahmet Ragıp ÖZPOLAT, Erzincan Üniversitesi
Ragıp ÖZYÜREK, Ege Üniversitesi

Nurten SARGIN, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Z. Hande SART, Boğaziçi Üniversitesi
Seher SEVİM, Ankara Üniversitesi
Özcan SEZER, İnönü Üniversitesi
Christopher SLATEN, Purdue University
Mustafa SÜRÜCÜ, Adıyaman Üniversitesi
Abdullah SÜRÜCÜ, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Cengiz ŞAHİN, Ahi Evran Üniversitesi
Güzin ŞUBAŞI, Gazi Üniversitesi
Şerife TERZİ, Gazi Üniversitesi
Saundra TOMLINSON-CLARKE, Rutgers, The State University of New Jersey
Mana Ece TUNA, TED Üniversitesi
Songül TÜMKAYA, Çukurova Üniversitesi
Ersin UZMAN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Hikmet YAZICI, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Oya YERİN GÜNERİ, Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Binnur YEŞİLYAPRAK, Ankara Üniversitesi
Nalan YILMAZ, Akdeniz Üniversitesi
Filiz YURTAL, Çukurova Üniversitesi
Fulya YÜKSEL ŞAHİN, Yıldız Teknik Üniversitesi

Honorary Scientific Committee

Fusun AKKOYUN
Fusun AKKÖK
William BORGEN
Üstün DÖKMEN
İbrahim DÖNMEZER
Serdar ERKAN
Ruth FALZON
Yadigar KILIÇCI
Courtland LEE
Ron LEHR
Dione MIFSUD
Fidan KORKUT OWEN
Necla ÖNER
Uğur ÖNER
İbrahim Ethem ÖZGÜVEN
David PATERSON
Gabrielle SYME
Hasan TAN
Nilüfer VOLTAN ACAR
Banu YAZGAN İNANÇ
Binnur YEŞİLYAPRAK

In Memory of

Gül AYDIN
Feriha BAYMUR
Hans Z. HOXTER
Muammer KEPÇEOĞLU
Gülter OSKAY

Davetli Konuşmacılar Listesi/Invited Speakers

Prof. Dr. Tim Bond

Bristol Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Birleşik Krallık / The Graduate School of Education, University of Bristol, the United Kingdom

Prof. Dr. Süleyman Doğan

Ege Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye / Counseling and Guidance Division, Ege University, İzmir, Türkiye

Amanda Hawkins

Britanya Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği (BACP) Başkanı, Bristol, Birleşik Krallık / British Association of Counselling and Psychotherapy (BACP) President, Bristol, the United Kingdom

Prof. Dr. Spencer G. Niles

The College of William & Mary Eğitim Fakültesi Dekanı, Birleşik Devletler / Dean for the School of Education, at the College of William & Mary, the United States

Anne Stokes

Çevrimiçi Eğitim Limited ve Danışmanlık Çevresi Müdürü, Bristol, Birleşik Krallık / Director of Online Training Ltd and Counselling Associates, Bristol, the United Kingdom

Prof. Dr. Kimberly Young

St. Bonaventure Üniversitesi, New York, Birleşik Devletler / St. Bonaventure University, New York, the United States

Davetli Panelistler / Invited Panelists

Pınar İlkaracan

Psikoterapist ve kadın hakları savunucusu, İstanbul, Türkiye / Psychotherapist and women's rights advocate, İstanbul, Türkiye

Doç. Dr. Martin Jencius

Danışmanlık ve İnsan Gelişimi Hizmetleri, Kent Eyalet Üniversitesi, Birleşik Devletler / Counseling and Human Development Services, Kent State University, the United States

Prof. Dr. Fidan Korkut-Owen

Hacettepe Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı (emekli), Ankara, Türkiye / Hacettepe University, Psychological Counseling and Guidance Program (retired), Ankara, Türkiye

Dr. Lorna Martin

Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği (CCPA) Eski Başkanı, Kanada / The Canadian Counselling and Psychotherapy Association (CCPA) Past President, Canada

Doç. Dr. Blythe Shepard

Kanada Danışmanlık ve Psikoterapi Derneği (CCPA) Başkanı, Lethbridge Üniversitesi, Kanada / The Canadian Counselling and Psychotherapy Association (CCPA) President, University of Lethbridge, Canada

Sibel Usluer-Erenel

Aile ve evlilik terapisti, İstanbul, Türkiye / Marriage and family therapist, İstanbul, Türkiye

Prof. Dr. Nilüfer Voltan-Acar

Hacettepe Üniversitesi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü, Türkiye / Hacettepe University, Department of Psychological Counseling and Guidance, Türkiye

Doç. Dr. Cirecie A. West-Olatunji

Amerikan Danışmanlık Derneği (ACA) Seçilmiş Başkanı, Cincinnati Üniversitesi, Birleşik Devletler / The American Counseling Association (ACA) President Elect, University of Cincinnati, the United States

Prof. Dr. Binnur Yeşilyaprak

Ankara Üniversitesi, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü, Türkiye / Ankara University, Department of Psychological Counseling and Guidance, Türkiye